

MAFFIAPAKTEN

LASSE WIERUP

MAFFIAPAKTEN

**NÄR SAMHÄLLETS BETRODDA
SÄLJER SIG TILL GÄNGEN**

Bokförlaget Forum

Tidigare utgivning

Gangsterparadiset – så blev Sverige arena för gängkriminalitet, skjutningar och sprängdåd 2020

På andra förlag

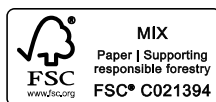
Svensk maffia – en kartläggning av de kriminella gängen
(tillsammans med Matti Larsson) 2007

Infiltratören – den smutsigaste härvan inom svensk polis 2008

Kokain – drogen som fick medelklassen att börja knarka och länder
att falla samman (tillsammans med Erik de la Reguera) 2010

Svensk maffia – fortsättningen (tillsammans med Matti Larsson) 2010

Helvetet inifrån – femton år i Sveriges största brottsorganisation
(tillsammans med Daniel Olsson) 2012

Bokförlaget Forum, Box 3159, 103 63 Stockholm
www.forum.se

Copyright © Lasse Wierup 2024

Omslag: Miroslav Šokčić

Omslagsbild: Depositphotos

Tryckt hos ScandBook EU, 2024

ISBN 978-91-37-16013-9

The richest man is the one with the most powerful friends.
”Don Altobello”, Gudfadern 3

Inledning

1. De hederligas hemliga handslag

2. Despoten och hans underlydande

3. Nätverkskriminella i kostym

4. När rättsväsendet ruttnar inifrån

5. Smugglarnas man i hamnen

6. Ortens goda krafter blev de kriminellas bästa vänner

7. Gängens husläkare

8. Lånefixarna

9. Brottsvinsterna filtreras genom näringslivet

Slutord

INLEDNING

Mörka moln har parkerat över svensk ekonomi. Under 2024 spås vi få sämst tillväxt av EU:s tjugosju medlemsländer. Köpkraften har rasat¹ och värdet på den svenska kronan urholkats. Att åka till Köpenhamn för en shoppingrunda får många svenskar att känna sig fattiga. I tre av fyra kommuner klassas en allt större andel av invånarna som fattiga.² Om Sverige legat i USA hade landet varit den fjärde sämsta delstaten utifrån BNP per capita.³

Men det finns en samhällssektor som är på stark frammarsch. En sektor som omsätter uppemot 150 miljarder årligen och hittills har involverat 62 000 personer, enligt officiella beräkningar.⁴ Flexibiliteten är stor, innovationskraften stark och moralen obefintlig. Hemleveranser av kokain, tillverkning av bomber och 3D-vapen, beställningsmord, bankbedrägerier mot äldre och fiktiva löneuppgifter för bidragsfusk är bara några exempel på de varor och tjänster som sektorns offensiva entreprenörer kan erbjuda.

1 www.ekonomifakta.se

2 <https://www.scb.se/pressmeddelande/inkomstskillnaderna-okar-over-hela-landet/>

3 <https://timbro.se/smedjan/snart-ar-sverige-fattigare-an-mississippi/>

4 Polismyndigheten, Nationella operativa avdelningen. Februari 2024. Diariernr: A408.909/2023. *Lägesbild över aktiva gängkriminella i Sverige*; Regeringen. Diariernr: 2023/24:67. *Motståndskraft och handlingskraft – en nationell strategi mot organiserad brottslighet*.

Sveriges kriminella nätverk räknas numera i hundratal, varav en ansevärd del har lika många medarbetare som ett medelstort företag. Skulle de gå samman i en gemensam koncern hade denna blivit landets sjätte största privata arbetsgivare.

Liksom sina motsvarigheter inom den vita ekonomin blir de kriminella entreprenörerna mer och mer internationella. Stora kokainpartier från Sydamerika landar allt oftare i svenska hamnar. Aktörer med kontakter på Balkan smugglar hit pistoler, automatkarbiner och handgranater. Från Norge och Finland kommer larm om att svenska nätverk har börjat bryta mark även där.

Länge fungerade södra Spanien som en fristad för svenska narkotikaorganisationer, där ledarna ostört kunde göra affärer och investera sina förmögenheter i fastigheter. Men till slut vaknade landets myndigheter och de som inte greps valde att omgruppera sig.

I takt med att allt fler svenska nätverk kommit att domineras av män med rötter i Mellanöstern har makten förskjutits österut. Västra Turkiet, irakiska Kurdistan och Dubai i Förenade Arabemiraten är naturliga tillflyktsorter för många ledargestalter som vill fortsätta sina affärer utan att riskera att lämnas ut till Sverige. Med hjälp av kryptobanker och det uråldriga betalningssystemet *hawala* kan de sköta transaktionerna med sina underlydande på hemmaplan och säkra sina brottsvinster i utlandet.

Affärerna förutsätter en god tillgång på leverantörer av dödligt våld. I avsaknad av förhandlingskultur har mord och sprängdåd blivit självklara påtryckningsmedel i händelse av konflikt, och på kort tid har en marknad vuxit fram i Sverige där dessa tjänster går att köpa. I många fall har uppdragskommandon satts samman på svenska orter och därefter skickats till Danmark, Spanien, Turkiet, Bosnien, Irak och andra länder. Mycket talar för en fortsatt tillväxt inom just det här segmentet; polisens utredningar visar att många tonåringar aktivt söker morduppdrag i jakt på pengar, status och spänning.⁵

⁵ Attunda tingsrätt. Målnr: B 10010-20; Södertörns tingsrätt. Målnr: B 1451-23, B 5339-23, B 14435-23.

Omvärlden har, inte utan viss förvåning, uppmärksammat hur gangsterekonomin spirar i välfärdsstaten och antalet skjutningar och sprängdåd rakar i höjden. En färsk internationell undersökning rankar nu Sverige som det land i norra Europa där den organiserade brottsligheten fått starkast fotfäste.⁶ Sveriges politiska ledning kan inte göra annat än att instämma.

Vi talar om en systembotande brottslighet med stort våldskapital som tystar vittnen, hotar socialsekreterare, infiltrerar myndigheter och politiska partier, som handlar med narkotika, som bedrar äldre och våra välfärds-system⁷, medgav regeringen när en nationell handlingsplan mot organiserad brottslighet till sist presenterades i februari 2024.

Den här boken handlar om vad som sker i mötet mellan det växande kriminella kraftfältet och övriga samhället. Erfarenheter från andra länder visar att penningstarka och våldsamma brottsorganisationer ofta utvecklar en magnetisk dragningskraft på sin omgivning. Att köpa maffians varor kan vara fördelaktigt, att ta dess representanter i hand kan te sig ofarligt, att säga nej när någon ber om en tjänst kan kännas omöjligt.

För den klassiska maffian liksom för dess moderna efterföljare är människor tillgångar som kan användas för olika syften. Att öppna dörrar, skapa nya affärsmöjligheter, undanröja hinder och försvåra för myndigheterna är några av de viktigaste. Dåliga tider för allmänheten innebär inte sällan goda tider för brottsnätverken. De som har ont om pengar är lättare att köpa.

Min kartläggning visar att svensk organiserad brottslighet agerar helt i linje med förväntningarna. Ett stort antal kriminella nätverk har på kort tid avslöjats för att ha värvat möjliggörare inom myndigheter, banker, advokatkontor, revisionsbyråer, läkarmottagningar och andra vitala delar av samhällsapparaten. Ofta har de varken behövt

6 Global Initiative Against Transnational Organized Crime. *Organized Crime Index 2023*.

7 Regeringen. Diariernr: 2023/24:67

pressa eller hota. Attraktionen mellan nätverken och dess hemliga medhjälpare ter sig många gånger ömsesidig.

Majoriteten av de kända möjliggörarna har drivits av ekonomiska motiv. Framför allt gäller det egenföretagare som advokater, privatläkare och fastighetsmäklare. Att samarbeta med kriminella kan helt enkelt ge nya affärer och ökad fakturering. I ett par fall har det förekommit rena mutor, och då handlar det om privatanställda som drygat ut en måttlig lön med svarta pengar.

Kärlek och åtrå är en annan förklaring till att anställda sviker sitt tjänsteuppdrag. Stor uppmärksamhet har under året riktats mot att kvinnliga anställda inom rättsväsendet tappat omdömet och låtit sig utnyttjas av kriminella som spelat på känslomässiga strängar.⁸ I en del av fallen finns också inslag av fascination och spänning.

Gemensam kulturell bakgrund och grupptillhörighet är en tredje förklaringsfaktor. Nepotism har länge varit ett känt svenskt fenomen när det gäller tillsättningar av tjänster och politiska poster och vissa branscher, framför allt bygg- och anläggning, har genomsyrats av svarta kontrakt och pengar under bordet.⁹ Min kartläggning visar att ett nytt raster nu har adderats till problembilden. Släkt- och vänskapslojaliteter från bland annat Mellanöstern sipprar fram i flera fall. Viljan att hjälpa en ”bror” kan väga tyngre än respekten för lagar och regler. Inte minst inom bankvärlden.

Allt detta skapar en svårstoppad fiende. Är det ens möjligt för myndigheter och företag att sortera bort personer med oroande klantillhörighet, destruktiva begär och längtan efter extrapengar? De journalistiska granskningar som gjorts av en del av fallen visar hur svårt det är för myndigheterna att freda sig.¹⁰ När de sammantagna

8 www.dn.se/polislackorna; www.expressen.se/nyheter/sverige/kriminalvar-den-lagger-ner-utredningarna/

9 <https://www.realtid.se/nepotism-i-sverige-ar-korruption-som-leder-till-diskriminering/>

10 Dagens Nyheter. 240514. *Polisens säkerhetssamtal: ”Kan vi lita på dig?”* Av: Åsa Erlandsson och Kristoffer Örstadius.

bristerna nu framträder kan slutsatsen inte bli någon annan än att Sverige snabbt måste ta helt nya grepp. I annat fall kan de exempel som beskrivs i boken mycket väl vara början på ett nytt, samhällshotande normalläge.

Dödliga skottlossningar i gatumiljön, söndersprängda bostäder och utomstående mordoffer är tragedier som Sverige kommer att tvingas leva med i årtal framöver. Att trycka tillbaka den gängkriminella anden i flaskan ter sig nästintill omöjligt. Av de 62 000 personer som knyts till den organiserade brottsligheten utgör cirka 14 000 en hård kärna vars livsstil gör att de ständigt riskerar att hamna i dödliga konflikter. Ingenting talar för att de plötsligt skulle övergå till att förhandla eller använda mindre våldsamma metoder. Avhopparprojekt, rehabiliteringsprogram och utvisningar kommer inte på långa vägar räcka för att dränera den enorma miljön.

Narkotikamarknaden kommer att fortsätta frodas så länge människor väljer att köpa cannabis, kokain och andra droger. Det finns inga tecken på att Sverige i närtid kommer att avkriminalisera ens lättare preparat, och även om så vore fallet skulle det knappast få bort den organiserade brottsligheten. Att sälja till minderåriga, leverera hem till kundernas dörrar och strunta i skatter och avgifter kommer i så fall alltjämt att vara en lönsam affärsmodell.

Välfärdsfusk och ekonomiska brott mot stat och kommuner är lågt hängande frukter till följd av generösa regler i kombination med låg kontroll och milda straffsatser. Trots mängder av försök att täppa till systemen flödar miljarderna ut till de kriminella.¹¹

Digitala bedrägerier kan däremot förväntas minska om bankerna till sist prioriterar preventiv teknikutveckling och kundsäkerhet framför extrema vinster. I gengäld har de kriminella blivit allt bättre på att överlista bankernas låneavdelningar och tecken finns på att de i nästa fas strävar efter att bygga upp egna kreditinstitut.

11 Dagens industri. 240202. *Skatteverket lovar krafttag: "Har varit extremt långsamma"*. Av: Lasse Wierup.

Prognosen talar alltså för en fortsatt kriminell högkonjunktur med sprakande dragningskraft på dem som rör sig fritt mellan plus- och minuspolerna. Att hålla spänningssökare, ekonomiska opportunister och personer med stark grupptillhörighet på rätt sida kommer att vara en av samhällets stora utmaningar, att rigga systemen så att de snabbt upptäcker kriminella beteenden en annan.

Mot bakgrund av de senaste årens svenska brottsutveckling gör lagstiftare och myndighetschefer klokt i att inte utesluta några scenarier, oavsett hur osannolika de kan te sig just nu. Omutbara och svårintagliga institutioner är den sista försvarslinjen mot maffiaväldet. Vilka beslut som fattas de närmaste åren kommer att bli avgörande för om de ska stå intakta eller inte.